

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ**

Διδακτική της Πληροφορικής

**Η Πληροφορική ως αντικείμενο και ως εργαλείο
μάθησης**

Μια κοινωνικο-γνωστική προσέγγιση

Δρ Μαρία Κορδάκη

Msc of Ed

ΠΑΤΡΑ 2000

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Η Πληροφορική στο σχολείο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Θεωρίες μάθησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Η Πληροφορική ως αντικείμενο μάθησης στην Πρωτοβάθμια και στη Δευτεροβάθμια εκπ/ση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Η διδασκαλία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : Διδακτικές προσεγγίσεις στην Πληροφορική

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 : Εναλλακτικές θεωρήσεις για την εκπαίδευση και το επάγγελμα του εκπαιδευτικού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 : Ο υπολογιστής ως εργαλείο μάθησης

**Η επίδραση της εξέλιξης των τεχνολογιών της
πληροφορίας και της επικοινωνίας
στις ανθρώπινες-κοινωνικές καταστάσεις**

- **Στην οικονομική και**
- **Στην κοινωνική ζωή (παγκοσμιοποίηση)**
- **Στην εργασία (διαφοροποίηση των απαιτήσεων)**
- **Στην πολιτική**
- **Στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων**
- **Στην εκπαίδευση**

Δημιουργία νέων μορφών ανισοτήτων και αποκλεισμών

Επιτακτική η ανάγκη ένταξης όλων και ιδιαίτερα των νέων στο νέο πλαίσιο συμφραζομένων που δημιουργείται

Η Πληροφορική στην εκπαίδευση

- Ως αντικείμενο μάθησης (τεχνοκρατική προσέγγιση)
- Ως εργαλείο μάθησης (ολιστική προσέγγιση)
- Ως στοιχείο γενικής κουλτούρας (πραγματολογική προσέγγιση)

Η Πληροφορική ως αντικείμενο μάθησης

Στόχος : απόκτηση γνώσης για

- **τη λειτουργία των Η/Υ**
- **το ρόλο του υλικού**
- **αρχές προγραμματισμού και γλώσσες προγραμματισμού**
- **λειτουργίες λογικού**

Η σχέση της αντίληψης της Πληροφορικής ως σύνθεσης 3 επιστημονικών χώρων με την ανάπτυξη της διδακτικής της προσέγγισης

Η Πληροφορική ως εργαλείο μάθησης

Η επίδραση των Η/Υ στη διδασκαλία και στη μάθηση οφείλεται στις δυνατότητες κατασκευής διερευνητικών ενεργητικών και κατασκευαστικών περιβαλλόντων μάθησης με τη βοήθεια των Η/Υ

Δυνατότητες των Η/Υ για τη διδασκαλία και τη μάθηση

- **Δημιουργία πολλαπλών & συνδεδεμένων αναπαραστάσεων**
- **Δημιουργία υπολογιστικών αντικειμένων**
- **Αμμεση διαχείριση υπολογιστικών αντικειμένων**
- **Προσομοιώσεις φυσικών ή πραγματικών καταστάσεων**

Οι τεχνολογίες της Πληροφορίας και της επικοινωνίας

στη μάθηση : Μια ιστορική αναδρομή

1^η φάση : λογισμικό γενικής χρήσης

2^η φάση : εκπαιδευτικό λογισμικό

Χρήση υπολογιστών τύπου main frame

Παιχνίδια, προσομοιώσεις, tutorials (διδασκτικά υλικά)

Εμοιαζαν με ηλεκτρονικά βιβλία

Σειριακή παρουσίαση του αντικειμένου

Περιορισμένος βαθμός αλληλεπίδρασης

Σύστημα αξιολόγησης των απαντήσεων (σχόλια επιβράβευσης, ή ενθάρρυνσης σε περίπτωση αποτυχίας)

3^η φάση : από το ηλεκτρονικό βιβλίο στον ηλεκτρονικό δάσκαλο

Κατασκευάστηκαν με μεγάλη συμμετοχή επιστημόνων της τεχνητής νοημοσύνης

Προσομοίωναν την παραδοσιακή αλληλεπίδραση δάσκαλου-μαθητή δηλαδή :

- **Παρουσίαση πληροφορίας**
- **Προετοιμασμένες ερωτήσεις**
- **Δραστηριότητες τύπου drill & practice**
- **Σύστημα αξιολόγησης (τεστ)**

Δεν έπαιρναν υπ όψη τους

- **Το πώς ο μαθητής μαθαίνει γενικά και τις συγκεκριμένες έννοιες ειδικότερα**

Δεν χρησιμοποιούσαν δυνατότητες της επιστήμης των υπολογιστών (υψηλή αλληλεπίδραση, γραφικά, υπολογιστικά αντικείμενα, άμεση διαχείριση υπολ. αντικειμένων)

4^η φάση : από τον ηλεκτρονικό δάσκαλο στη δημιουργία περιβαλλόντων που παρέχουν ευκαιρίες μάθησης στο μαθητή

- **προσομοιώσεις**
- **μικρόκοσμοι**
- **περιβάλλοντα διερεύνησης, υψηλής αλληλεπίδρασης, πολλαπλών αναπαραστάσεων γραφικής ανατροφοδότησης**

χρήση γλωσσών υψηλού επιπέδου και αντικειμενοστραφούς προγραμματισμού

Περιβάλλοντα μάθησης με βάση τη γλώσσα Logo

Η γλώσσα Logo ως περιβάλλον :

- Υψηλής αλληλεπίδρασης
- Μετάβασης από την εργαλειακή χρήση εντολών
  - στο ξεκαθάρισμα διαδικασιών
  - σε σύνθεση νέων
  - σε γενικεύσεις και
  - σε εξαγωγή προτύπων
- Δυνατότητας έκφρασης της διαισθητικής γνώσης των μαθητών
- Σύνδεσης εικονικής με συμβολική γνώση

Η γνώση που δημιουργήθηκε επηρεάστηκε από το πλαίσιο συμφραζομένων

Χρησιμοποιήθηκε για δημιουργία περιβαλλόντων :

διερεύνησης της μεταβλητής, λόγων και αναλογιών,
ευκλείδιων μετασχ/μών, καρτεσιανών συντεταγμένων,
μετρήσεις μηκών και γωνιών

Οι μικρόκοσμοι

‘Μικρά πεδία Πιαζετιανών μαθηματικών’ Papert (1980)

1) Ένα σύνολο

A) από βασικά αντικείμενα,

B) στοιχειώδεις λειτουργίες που μπορούν να επιδράσουν σε αυτά και

Γ) κανόνες που ορίζουν τους τρόπους αυτής της επίδρασης

2) Ένα φαινομενολογικό χώρο ο οποίος συνδέει αντικείμενα και ενέργειες επί των εννοιολογικών αντικειμένων στην οθόνη του υπολογιστή. Εδώ καθορίζεται και το είδος της ανατροφοδότησης

Δυνατότητες δημιουργίας νέων λειτουργιών (macros)

Τα υπολογιστικά αντικείμενα ως ενδιάμεσα μεταξύ των φυσικών και των αφηρημένων εννοιών τους

Η δυνατότητα άμεσης διαχείρισης υπολ. αντικειμένων και η επίδρασή της στη μάθηση

Η δυνατότητα καταγραφής του ιστορικού των ενεργειών του μαθητή

Το περιβάλλον Cabri-geometry

- Δυναμικό περιβάλλον μάθησης γεωμετρικών εννοιών
- Γραφικής ανατροφοδότησης
- Αμμεσης διαχείρισης υπολογιστικών αντικειμένων
- Δυνατότητας δημιουργίας νέων εντολών
- Καταγραφής του ιστορικού των ενεργειών του μαθητή

Άλλα περιβάλλοντα

Geometric Supposer,

Geometer's Sketch-pad

Hypertext & Hypermedia

Αρχές σχεδιασμού :

- **Εξερεύνηση**
- **Υψηλός βαθμός ανεξαρτησίας προσπέλασης μαθησιακού υλικού**
- **Ανάπτυξη λογικών συλλογισμών**
- **Ανάπτυξη πρωτοβουλίας και αυτοσχεδιασμού**

Το μαθησιακό υλικό παίρνει τη μορφή μιας δομής μικρών πολύ ευέλικτων μονάδων

Η ευελιξία εξασφαλίζεται με τους υπερσυνδέσμους

Συνδυάζεται με δυνατότητες γραφικής διαχείρισης των λειτουργιών στο περιβάλλον διεπαφής με το χρήστη (G.U.I.D.)

Αλλάζει ο τρόπος παροχής πληροφοριών

Από την σειριακή οργάνωση της πληροφορίας στους χώρους δομημένης πληροφορίας

Από τα υπερκείμενα στα υπερμέσα

Ευελιξία στη διαχείριση πληροφορίας διαφορετικού τύπου (video, εικόνες, ήχος, διαγράμματα)

Από τα υπερμέσα στο Διαδίκτυο και στον Παγκόσμιο ιστό

Χαρακτηρίζονται ως

‘Δρόμοι πληροφορίας υψηλής ταχύτητας’

Δίνουν

- Δυνατότητες για ‘window shopping’
- Προγράμματα εκπ/σης σε εθνικό επίπεδο
- Δημιουργία εικονικών τάξεων

Ο σχεδιασμός περιβαλλόντων μάθησης απαιτεί

δημιουργικότητα και προβληματισμό

Οι προσομοιώσεις

Περιβάλλοντα προσομοίωσης φυσικών ή φανταστικών καταστάσεων

Υποστηρίζουν τη μάθηση μέσω παρατήρησης

Υπονοείται ότι

- Η γνώση είναι ανεξάρτητη από εκείνον που τη μαθαίνει
- Ο μαθητής παθητικός δέκτης
- Το λογισμικό μεταφέρει γνώση

ή τη μάθηση μέσω εξερεύνησης

Υπονοείται ότι

- ο μαθητής μαθαίνει μέσα από την πράξη του
- αναζητά πληροφορίες
- μελετά μέσω της ανατροφοδότησης τα αποτελέσματα των ενεργειών του
- παίρνει αποφάσεις
- αναστοχάζεται
- τροποποιεί τις αποφάσεις του

στη διαδικασία επίλυσης προβλήματος με κάποιο στόχο

Τα παιχνίδια

- **Ελκυστικά**
- **Δημιουργούν κίνητρο**
- **Διευρύνουν τον ορίζοντα σχεδίασης εκπ/κού λογισμικού**
- **Μεγάλη σημασία έχει η γνωσιοθεωρητική προσέγγιση με βάση την οποία γίνεται η σχεδίαση**

Η εικονική πραγματικότητα

- **Ενας πολλά υποσχόμενος χώρος**
- **Βασικά ερωτήματα παραμένουν αναπάντητα σχετικά με**
  - **Το σχεδιασμό**
  - **Τη δομή**
  - **Την υποστήριξη της μάθησης μέσω της χρήσης τους**

**Η εξέλιξη της τεχνολογίας παρέχει εργαλεία που απαιτούν
Βαθεία κατανόηση της μάθησης που συντελείται με τη
χρήση τους.**

**Επιπλέον δημιουργεί ερωτήματα για την εξέλιξη των
μοντέλων μάθησης με τη χρήση αυτών των εργαλείων**